

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

Приета от КС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(Доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ТЕОРИЯ НА СЧЕТОВОДСТВОТО“

ЗА СПЕЦ: „всички специалности“-ДНДО/СПН; ОКС „магистър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5

СЕМЕСТЪР: 10

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 360 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 12

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	300	-

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Светлозар Стефанов)

2.
(Доц. д-р Надежда Попова-Йосифова)

Ръководител катедра:
„Счетоводна отчетност“ (Доц. д-р Надежда Попова-Йосифова)

I. АНОТАЦИЯ

С изучаването на дисциплината „Теория на счетоводството“ студентите получават теоретични счетоводни познания и практико-приложни умения, които обогатяват тяхната обща икономическа грамотност. Учебното съдържание на дисциплината включва: възникването и развитието на счетоводството, предмета и метода на счетоводството, счетоводния баланс, системата на счетоводните сметки и принципа на двойното записване, текущото счетоводно отчитане, документирането и инвентаризацията, оценката и калкулацията, годишното счетоводно приключване и годишните финансови отчети. С изучаването на тези въпроси студентите придобиват основополагащи знания в сферата на счетоводството, необходими както за теоретичната подготовка по други икономически дисциплини, така и за успешната реализация в практиката на всеки един икономист. Тези знания развиват способността в студентите за придобиване на нови знания и умения, не само в сферата на счетоводството, но и по други икономически дисциплини. Изучаването на дисциплината дава възможност на студентите да разширят своите знания, да придобият нови умения и компетентности, в т. ч. личностна (умение за критично мислене, умение за вземане на решение, толерантност и зачитане на чуждото мнение); гражданска (развитие на ценностната система, възможност за пълноценно общуване с останалите членове на обществото) и предприемаческа (умения да създават, търсят и реализират възможности за осъществяване на нови идеи, в сферата на икономиката и счетоводството и тяхното трансформиране в ценности за останалите членове на обществото). Дисциплината има хибриден характер, тъй като има допирни точки с направления Право, Финанси, Управление

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1. Възникване, развитие и роля на счетоводството. Място на счетоводството в управлението на предприятието и на икономиката	4	4	
1.1	Възникване и развитие на стопанската отчетност	1	1	
1.2.	Видове стопанска отчетност. Отчетни измерители, използвани в стопанската отчетност - предимства и недостатъци.	1	1	
1.3.	Същност, характерни особености, цел и задачи на счетоводството. Място на счетоводството в управлението на предприятието и на икономиката.	1	1	
1.4.	Счетоводни системи и общоприети счетоводни принципи. Нормативно регулиране на счетоводството.	1		
	ТЕМА 2. Предмет и метод на счетоводството	3	3	
2.1.	Обща характеристика на предмета на счетоводството.	1	1	
2.2.	Същност и класификация на капитала, активите и пасивите.	1	1	
2.3.	Обща характеристика на счетоводния метод. Елементи на метода. Съвременни виждания за счетоводния метод.	1	1	
	ТЕМА 3. Счетоводен баланс	4	4	
3.1.	Същност, строеж и форми на счетоводния баланс.	1	1	
3.2.	Съдържание и структура на счетоводния баланс.	1	1	
3.3.	Класификация на балансовите статии.	1	1	
3.4.	Видове балансови изменения в резултат на стопанските операции	1	1	

ТЕМА 4. Система на счетоводните сметки и принцип на двойното записване		4	4	
4.1.	Същност и значение на системата на счетоводните сметки. Показатели, получавани чрез сметките.	1	1	
4.2.	Съдържание, строеж и предназначение на счетоводните сметки. Основни понятия.	1	1	
4.3.	Форми на счетоводната сметка.	1	1	
4.4.	Отразяване на стопанските операции по счетоводните сметки. Принцип на двойното записване. Същност и видове счетоводни статии.	1	1	
ТЕМА 5. Текущо счетоводно отчитане		3	3	
5.1.	Хронологически и систематически записвания.	1	1	
5.2.	Синтетично и аналитично отчитане.	1	1	
5.3.	Обобщаване и проверка на записванията по счетоводните сметки. Оборотни ведомости.	1	1	
ТЕМА 6. Класификация на счетоводните сметки		5	5	
6.1.	Признаци за класифициране на счетоводните сметки. Класификация на счетоводните сметки според връзката им със счетоводния баланс.	1	1	
6.2.	Класификация на счетоводните сметки според икономическото съдържание на отчитаните обекти.	1	1	
6.3.	Класификация на счетоводните сметки според степента на обобщаване на информацията за отчитаните чрез тях обекти	1	1	
6.4.	Класификация на счетоводните сметки в зависимост от тяхното информационно предназначение и структура.	1	1	
6.5.	Сметкоплан. Същност и предназначение. Принципи на построяване на индивидуалните сметкоплани на предприятията.	1	1	
ТЕМА 7. Документиране и инвентаризиране		3	3	
7.1.	Същност и значение на документирането. Видове документи. Същност и предназначение на счетоводните регистри. Видове. Същност и предназначение на счетоводните форми. Съдържание и форма на документите.	1	1	
7.2.	Документооборот, етапи на документооборота. Вътрешен правилник за документооборота.	1	1	
7.3.	Същност и значение на инвентаризацията. Видове инвентаризации. Ред за извършване на инвентаризацията в предприятието. Резултати от инвентаризацията - документално оформяне и счетоводно отчитане	1	1	
ТЕМА 8. Оценяването и калкулирането като счетоводни способности		2	2	
8.1.	Същност и необходимост от оценка на счетоводните обекти. Принципи при оценяването. Видове оценки в счетоводството.	1	1	
8.3.	Същност и необходимост от калкулиране. Себестойността като отчетно-икономическа категория. Понятие за калкулационен обект, калкулационна единица, калкулационен период и калкулационен метод.	1	1	
ТЕМА 9. Периодично и годишно счетоводно приключване. Годишен финансов отчет		2	2	
9.1.	Същност и етапи на периодичното и годишно счетоводно приключване.	1	1	
9.2.	Годишен финансов отчет на предприятието - същност, предназначение, елементи, срокове за съставяне, представяне и	1	1	

	публикуване.			
		Общо:	30	30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест за текущ контрол	2	50
1.2.	Контролна работа	1	30
	Общо за семестриалното оценяване:	3	80
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	220
	Общо за сесийното оценяване:	1	220
	Общо за всички форми на контрол:	4	300

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Основи на счетоводството“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.
2. Филипова, Ф., Стефанов, Св., Теория на счетоводството, Варна, [Електронен ресурс]. Варна: Знание и бизнес, 2022 г., <https://stefanovacademy.com/bg-product-details-9.html>
3. Филипова, Ф. и колектив. Сборник от задачи и тестове по основи на счетоводството, Наука и икономика, Варна, 2024.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Закон за счетоводството
2. Национални счетоводни стандарти
3. Международни стандарти за финансова отчетност, Международни счетоводни стандарти (МСФО/МСС).
4. Филипова, Ф. Финансовото счетоводство и качеството на финансово-счетоводната информация, Варна, ИК „Стено“, 2012 г.
5. Филипова, Ф., Предизвикателствата пред счетоводната професия и нейната променяща се роля, Международна научна конференция „Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения“, 15.05.2015 г., ИУ – гр. Варна
6. Филипова, Ф., Георгиева, Д., Николова, Б., Петрова, Р., Христов, И. Проблеми и перспективи пред счетоводното образование. Икономически изследвания, БАН, 2017, 1, 136-177
7. Стефанов, Св. Теорията на счетоводството като фундаментална учебна дисциплина. Фундаменталната подготовка във висшето образование: Сборник с доклади от междуна-

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

родна научно-практическа конференция, организ. от кат. "Статистика и приложна математика" при ИУ - Варна, 21 окт. 2022, Варна : Наука и икономика, 2022, 85-88., ISSN(онлайн) 2815-3863 /

8. Стефанов, С. Счетоводството като проекция на процесите в икономиката. Икономика и икономическа теория: проблеми и взаимодействия: Сборник с доклади от юбилейна научна конференция по случай 85 г. катедра "Обща икономическа теория", Варна: Наука и икономика, 2022, 273-278., ISBN (онлайн) 978-954-21-1133-7 /

9. Атанасов, А. Отчитането на устойчивостта – липсващата част от пъзела на счетоводното образование. Счетоводното образование като комплекс от знания, умения и компетентности : Сборник с доклади от научно-практическа конференция, 04.11.2022 г., Варна: Наука и икономика, 2023, 229-242., ISBN (печатно) 978-954-21-1137-5 /